

2.

1. Doplňte i, y ve slovech a čárky ve větách:

Děvčata a chlapci se seznám_l_ se složením půdy a půdním_druhy. Sam_s_v_zkoušel_určit vzorky zem_ny. Pokus_l_ se z ní v_tvořit na podložce kul_čku a potom váleček. V_sledky zaznamenal_do sešitů a porovnal_ je s údaji v tabulce. Na exkurzi chlapce nejv_ce zaujal_zemědělské stroje na zpracování půdy. Velm_ se jim l_b_l_ podm_tací pluhy, válce a sm_ky. Zajímalo je k čemu slouží a jak se s nim_pracuje. Jejich otázky b_l_zodpovězeny zkušeným_zemědělcí a dokonce si mohl_někteří z nich sednout do kab_ny traktoru. Hodiny rychle ub_hal_ ale chlapcům se nechtělo zpátky do škol_.

2. Řešte úkoly k danému souvětí :

Nad lesem u hromady kamení jsme zahlédli rezavou veverka, jak louskala lískové oříšky, které si tam schovala na podzím.

1. Určí druh **souvětí**.
2. Vypiš věty **hlavní** a věty **vedlejší**. U každé vedlejší věty určí její **druh** a připiš k ní větu **přídíci**.
3. Vyhledej podstatné jméno s významem **hromadným**, určí mluvnické číslo tohoto slova.
4. Určí větné členy **kamení /bližší určení/**, **které /bližší určení/ v textu**.
5. Určí, od jakého základového slova je utvořeno přídavné jméno **lískové**.
6. Slovo **které** nahraď správným tvarem zájmena **jenž**.
7. Určí vid těchto sloves : **zahlédli, louskala**.
8. Ke slovesu **louskat** utvoř podstatné jméno slovesné.
9. Určí slovní druh, pád, číslo, rod a vzor u slov **rezavou, lískové** (v textu).

Další úkol nevyplývá ze souvětí:

10. Podle **kterého** slova se skloňuje číslovka **jeden**, určí **druh** této číslovky.

Řešení 2. zkoušky

1.

Děvčata a chlapci se seznámili se složením půdy a půdními druhy. Sami si vyzkoušeli určit vzorky zeminy. Pokusili se z ní vytvořit na podložce kuličku a potom váleček. Výsledky zaznamenali do sešitů a porovnali je s údaji v tabulce. Na exkurzi chlapce nejvíce zaujaly zemědělské stroje na zpracování půdy. Velmi se jim líbily podmíněcí pluh, válce a smyky. Zajímalo je, k čemu slouží a jak se s nimi pracuje. Jejich otázky byly zodpovězeny zkušenými zemědělci, a dokonce si mohli někteří z nich sednout do kabiny traktoru. Hodiny rychle ubíhaly, ale chlapcům se nechtělo zpátky do školy.

2.

Nad lesem u hromady kamení jsme zahlédli rezavou veverka, jak louskala lískové oříšky, které si tam schovala na podzim.

1. souvětí **podřadné**
2. H_1 - 1. věta hlavní - **Nad lesem ... veverka,**
 V_1 - 1. věta vedlejší - **doplňková** - **jak ... oříšky,**
- věta řídící H_1
 V_2 - 2. věta vedlejší - **přívlastková** - **které ... podzim.**
- věta řídící V_1
3. **kamení, číslo jednotné**
4. **přívlastek neshodný, předmět /4.p./**
5. **líška**
6. **jež**
7. **dokonavý, nedokonavý**
8. **louskání**
9. **rezavou - příd.jm., p.4., č.j., rod ženský, vzor mladý**
lískové - příd.jm., p.4., č.mn., rod mužský neživotný,
vzor mladý
10. **Číslovka jeden se skloňuje jako zájmeno ten; základní**

1. Doplňte i, y ve slovech a čárky ve větách:

Stop_ po dávné rušivé i tvořivé činnosti horských ledovců jsou v Krkonoších na Šumavě v Tatrách. Ve větší míře se na přetváření zemské kůry podílel_ pevninské ledovce. V_tr_ zv_řuje drobné úlomkov_té částice zemského pláště a přem_stuje je. V pouštích se v_tvářejí skalní přev_s_ osamělé skál_ jsou obrušovány do hřibov_tého tvaru. Naváté pohybl_vé p_sky se zpevňují tím že se postupně osazují trav_nami keři a stromy. Usazeniny navátých p_sků se v_skytují v Polab_ na jižní Moravě a na západním Slovensku. V době evropského zalednění navál_větry na jih od ledovce sprašové nános_. U nás se spraše usadil_ zejména ve slovenských nížinách.

2. Řešte úkoly k danému souvětí :

Člověk průmyslové civilizace ovládl celou zeměkouli, snažil se budovat stále dokonalejší společnost, ale přitom zapomněl, že je součástí přírodního systému a že se jeho zákony musí řídit.

1. Urči počet vět v souvětí, rozliš věty hlavní a vedlejší /napiš do textu - H₁, V₁ /, urči druh souvětí. U každé vedl.věty urči její druh a větu řídící.
2. Vypiš holý přísudek z poslední věty.
3. Odůvodni pravopis slova zapomněl.
4. Urči, jakým větným členem je ve větě podstatné jméno civilizace /bližší určení/.
5. Utvoř množné číslo od podstatného jména člověk; napiš, jak se nazývá způsob, jímž bylo utvořeno podstatné jméno zeměkoule.
6. Urči slovní druh slov: dokonalejší, celou, jeho.
7. Utvoř infinitiv /neurčitek/ od sloves: zapomněl, ovládl, posunul.
8. Vytvoř slovo souznačné /synonymum/ ke slovu budovat v textu.
9. Nahraď spojku ale v textu jiným spojovacím výrazem, urči, zda je ale spojkou souřadící nebo podřadící.
10. Urči mluvnické významy (pád, číslo, rod) a vzor slova civilizace /v textu/.

Řešení 3. zkoušky

1.

Stopy po dávné rušivé i tvořivé činnosti horských ledovců jsou v Krkonoších, na Šumavě, v Tatrách. Ve větší míře se na přetváření zemské kůry podílely pevninské ledovce. Vítr zviřuje drobné úlomkovité částice zemského pláště a přemísťuje je. V pouštích se vytvářejí skalní převisy, osamělé skály jsou obrušovány do hřibovitého tvaru. Naváté pohyblivé písky se zpevňují tím, že se postupně osazují travinami, keři a stromy. Usazeniny navátých písků se vyskytují v Polabí, na jižní Moravě a na západním Slovensku. V době evropského zalednění navály větry na jih od ledovce sprašové nánosy. U nás se spraše usadily zejména ve slovenských nížinách.

2.

Člověk průmyslové civilizace ovládl celou zeměkouli, snažil se budovat stále dokonalejší společnost, ale přitom zapomněl, že je součástí přírodního systému a že se jeho zákony musí řídit.

1. Člověk...zeměkouli,^{H₁} |snažil...společnost,^{H₂} |ale...zapomněl,^{H₃}
že ...^{V₁} systémů | a že ...^{V₂} řídit.
souvětí **souřadné**
V₁ - 1. věta vedlejší - **předmětná, řídící věta H₃**
V₂ - 2. věta vedlejší - **předmětná, řídící věta H₃**
2. **se musí řídit**
3. příbuzné slovo **pomněti**, kde je zřejmá skupina souhlásek - mn -
4. **přívlastek neshodný**
5. **lidé**; zeměkoule - **skládáním**
6. dokonalejší - **přídavné jméno**
celou - **přídavné jméno**
jeho - **zájmeno**
7. **zapomenout, ovládnout, posunout**
8. např.: /vy/tvořit, organizovat
9. **však, avšak, a**; **souřadící**
10. civilizace - 2.p., č.j., rod ženský, vzor růže

Jiří Voskovec – Jan Werich
ŠATY DĚLAJ ČLOVĚKA

Je to tak – třeba je to k nevíře
Že z biskupa putna dělá uhlíře

Je to tak – třeba je to k nevíře
Že mnicha dělá kutna – krunýř rytíře

Je to pravda odvěká
Šaty dělaj člověka
Kdo je nemá ať od lidí pranic nečeká

Dokavad jsme nahatý
Od hlavy až po paty
Nikdo neví kdo je chudý a kdo bohatý

Podle kabátu se svět měří
Lháři ve fraku každý věří

Protože
Je to pravda odvěká
Šaty dělaj člověka
Kdo v hadrech čeká na štěstí
Ten se načeká

(Kupte si štěstí v bazaru)